

PORA NA SKANDYNAWIĘ 2019

Pora na Skandynawię powraca! Zapraszamy na kilkudniowy cykl wydarzeń filmowych i literackich skupionych na tematyce nordyckiej. W kinie Pałacowym zaprezentujemy najciekawsze fabuły zrealizowane przez skandynawskich twórców w ciągu dwóch ostatnich lat. Naszymi gośćmi będą **Katarzyna Tubylewicz** (autorka książki „Sztokholm. Miasto, które tętni ciszą”), **Maciej Czarniecki** („Skandynawia halal. Islam w krainie białych nocy”) oraz **Piotr Mikołajczak** („Zostanie tylko wiatr. Fiordy zachodniej Islandii”). W programie także prezentacja Serii Dzieł Pisarzy Skandynawskich, reaktywowanej przez Wydawnictwo Poznańskie po 25-letniej przerwie, wydarzenia dla dzieci oraz wykład o hygge, na które zapraszamy do Muzeum Sztuk Użytkowych.

13.11. ŚRODA

„SZTOKHOLM. MIASTO, KTÓRE TĘTNI CISZĄ”. SPOTKANIE Z KATARZYNA TUBYLEWICZ

Prowadzenie: Natalia Kołaczek

g. 18 | CK ZAMEK Scena Nowa, bilety: 2 zł

Na pierwszy rzut oka olśniewająco piękny i estetycznie harmonijny, Sztokholm jest miastem pełnym kontrastów, tematów tabu, ukrytych kodów i hierarchii. To fascynująca stolica, na której ulicach jest wprawdzie ciszej niż w innych dużych miastach, ale bynajmniej nie jest nudno.

Tubylewicz pisze też o sztokholmskich snobizmach, o egalitaryzmie i jego braku, o tym, jak na miasto wpływała polityka i ideały (oraz ideologie) kolejnych epok, o miejskich wyburzeniach (w tym o szokującej z dzisiejszej perspektywy rozbiórce zabytkowej dzielnicy Klara), o tym, jak Sztokholm zmienili uchodźcy i co robią dla nich sztokholmczycy, a także o czysto turystycznych atrakcjach. Z jej przewodnikiem w rękę dowiemy się, gdzie popływać kajakiem, gdzie poopalać się nago, gdzie zorganizować piknik i jak odkryć różne magiczne miejsca.

„Sztokholm to sprytny uwodziciel i choć warto pozwolić sobie na romans z nim, należy też mieć na uwadze, że będzie cię zwodził”.

Wyjątkowe zdjęcia do przewodnika zrobił urodzony już w Sztokholmie syn Autorki, Daniel, którego osobiste spojrzenie na rodzinne miasto świetnie uzupełnia ten nietypowy przewodnik.

KATARZYNA TUBYLEWICZ – pisarka, kulturoznawczyni i tłumaczka z języka szwedzkiego (przełożyła m.in. cztery powieści Majgull Axelsson i trylogię Jonasa Gardella o AIDS). Autorka powieści „Własne miejsca” i „Rówieśniczek”, „Ostatnia powieść Marcela” i książki „Moralisci. Jak Szwedzi uczą się na błędach i inne historie”. W latach 2006-2012 była dyrektorką Instytutu Polskiego w Sztokholmie. Była też dyrektorką programową pierwszej edycji festiwalu Odnalezione w Tłumaczeniu – Gdańskie Spotkania Tłumaczy i prowadziła zajęcia na temat kultury polskiej na Uniwersytecie Sztokholmskim. Współpracuje z „Krytyką Polityczną” i „Gazetą Wyborczą”. Jest pomysłodawczynią i współautorką głośnej antologii rozmów na temat promocji czytelnictwa „Szwecja czyta. Polska czyta”. Mieszka w Sztokholmie i w Warszawie. Od lat praktykuje jogę i jest jej nauczycielką.

NATALIA KOŁACZEK – rocznik '89, doktor nauk humanistycznych, adiunkt w Katedrze Skandynawistyki UAM, tłumaczka i lektorka języka szwedzkiego. Ciałem najczęściej w poznańskim bloku z wielkiej płyty, myślami wśród skandynawskich, malowanych na czerwono, drewnianych domków. Od 2013 roku prowadzi Szwecjoblog, gdzie serwuje zastrzyk ciekawostek o Szwecji,

Szwedach i języku szwedzkim, literackich i filmowych rekomendacji oraz wspomnień z podróży. Miłośniczka kotów i Muminków. Nie wyobraża sobie dnia bez kawy i śledzenia, co w Internecie piszczy.

14.11. CZAWRTEK

SERIA DZIEŁ PISARZY SKANDYNAWSKICH: SPOTKANIE Z TŁUMACZAMI: SEBASTIANEM MUSIELAKIEM I KATARZYNA TUBYLEWICZ

Prowadzenie: Adriana Biernacka, redaktor prowadząca Serii Dzieł Pisarzy Skandynawskich
g. 17 | CK ZAMEK – Bookowski. Księgarnia w Zamku, wstęp wolny
współpraca: Wydawnictwo Poznańskie

Na spotkaniu w ZAMKU usłyszymy przedpremierowe fragmenty dwóch finlandzkich książek: „Den svavelgula himlen” autorstwa Kjell Westö, którą dla Wydawnictwa Poznańskiego tłumaczy Katarzyna Tubylewicz oraz „Oneiron” Laury Lindstedt, którą przekłada Sebastian Musielak. Obie ukażą się w Serii Dzieł Pisarzy Skandynawskich w 2021 roku.

„Seria skandynawska” (lub – bardziej familiarnie – „seria ze statkiem”) była nie tylko znakiem rozpoznawczym Wydawnictwa Poznańskiego, lecz także jedną z dłużej wydawanych w Polsce serii książek skupionych na określonym obszarze geograficznym. Przez ponad 30 lat i niemal 150 tomów serii przewinęły się największe nazwiska literatury skandynawskiej (w tym wielu noblistów) – Karen Blixen, Mika Waltari, Sigrid Undset, Knut Hamsun, Halldor Laxness, Hans Christian Andersen, Vilhelm Moberg, Per Olof Enquist, których książki przekładali na język polski najlepsi tłumacze i pisarze – Jarosław Iwaszkiewicz, Józef Giebułtowicz, Maria Dąbrowska czy Leopold Staff. W ramach serii ukazywała się literatura piękna, klasyczne dzieła staronordyckie oraz zbiory ludowych pieśni. Ogromna rola kulturotwórcza, a także piękne tradycje literackie zainspirowały Wydawnictwo Poznańskie do wznowienia serii po ponad 25 latach przerwy. W odświeżonej, „nowej” Serii Dzieł Pisarzy Skandynawskich będą wydawane najlepsze tytuły i nagradzani współcześni autorzy w doskonałych przekładach, a także klasyka z poprzedniej dekady.

KATARZYNA TUBYLEWICZ – pisarka, kulturoznawczyni i tłumaczka z języka szwedzkiego (przełożyła m.in. cztery powieści Majgull Axelsson i trylogię Jonasa Gardella o AIDS). Autorka powieści „Własne miejsca” i „Rówieśniczek”, „Ostatnia powieść Marcela” i książki „Moralisci. Jak Szwedzi uczą się na błędach i inne historie”. W latach 2006-2012 była dyrektorką Instytutu Polskiego w Sztokholmie. Była też dyrektorką programową pierwszej edycji festiwalu Odnalezione w Tłumaczeniu – Gdańskie Spotkania Tłumaczy i prowadziła zajęcia na temat kultury polskiej na Uniwersytecie Sztokholmskim. Współpracuje z „Krytyką Polityczną” i „Gazetą Wyborczą”. Jest pomysłodawczynią i współautorką głośnej antologii rozmów na temat promocji czytelnictwa „Szwecja czyta. Polska czyta”. Mieszka w Sztokholmie i w Warszawie. Od lat praktykuje jogę i jest jej nauczycielką.

SEBASTIAN MUSIELAK (ur. 1970) – tłumacz z jęz. angielskiego i fińskiego, absolwent filologii fińskiej (UAM). Ma na swoim koncie tłumaczenia około ok. 80 książek, z czego około 30 z języka fińskiego. Współpracuje z najważniejszymi polskimi wydawcami: Rebisem, wydawnictwem słowo/obraz terytoria, Światem Książki, Wydawnictwem Czarne, Wydawnictwem Literackim, W.A.B.-em, Książkowymi Klimatami, Wydawnictwem Poznańskim. W 2015 roku założył Oficynę Wolny Tor, która

przez kilka lat wydawała e-booki z nowszą klasyką fińską. Laureatem nagrody „Literatury na Świecie” (2008) w kategorii „Nowy głos” za przekład powieści fińskiego pisarza Daniela Katza „Kobieta pułkownika” oraz nagrody państwowej dla tłumacza literatury fińskiej na język obcy przyznanej przez Ministerstwo Kultury Finlandii (2017).

„SKANDYNAWIA HALAL. ISLAM W KRAINIE BIAŁYCH NOCY”. SPOTKANIE Z MACIEJEM CZARNECKIM

Prowadzenie: Katarzyna Tubylewicz

g. 18 | CK ZAMEK Scena Nowa, bilety: 2 zł

współpraca: Wydawnictwo Agora

Feministki w hidżabie, muzułmańska społeczność LGBT, drużyna piłkarska uchodźców z Kurdystanu, która awansowała do szwedzkiej ekstraklasy. Obok nich fundamentaliści, problem „zabójstw honorowych” i wyobcowania niektórych społeczności.

Gdy politycy podsycają strach przed uchodźcami, doświadczony i nagradzany reporter, Maciej Czarnecki, pokazuje prawdziwe historie imigrantów w Szwecji, Norwegii i Danii. Ich opowieści obalają stereotypy i burzą uprzedzenia. To także mocny i ważny głos w dyskusji o imigracji muzułmanów do Skandynawii i szerzej – Europy. Autor nie daje gotowych odpowiedzi, zamiast tego rzetelnie i uczciwie przedstawia losy oraz sposób myślenia tych wyznawców islamu, dla których północna część Starego Kontynentu stała się domem.

Okazuje się, że populistyczny mit o czarno-białym świecie nie jest prawdziwy. Dominują w nim różne odcienie szarości. To właśnie ich jest w rzeczywistości najwięcej. Bo „halal” to wszystko, co w świetle szariatu jest dozwolone. Granice między wartościami islamu a Zachodem bywają też płynne.

MACIEJ CZARNECKI (ur. 1981) – reporter działu zagranicznego „Gazety Wyborczej”, piszący o Europie, USA i Afryce. Fellow amerykańskiego World Press Institute. Laureat Nagrody MediaTory 2017 w kategorii ObserwaTOR za książkę „Dzieci Norwegii”. Pochodzi z Torunia, gdzie ukończył prawo i antropologię kulturową na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika.

KATARZYNA TUBYLEWICZ – pisarka, kulturoznawczyni i tłumaczka z języka szwedzkiego (przełożyła m.in. cztery powieści Majgull Axelsson i trylogię Jonasa Gardella o AIDS). Autorka powieści „Własne miejsca” i „Rówieśniczki”, „Ostatnia powieść Marcela” i książki „Moralisci. Jak Szwedzi uczą się na błędach i inne historie”. W latach 2006-2012 była dyrektorką Instytutu Polskiego w Sztokholmie. Była też dyrektorką programową pierwszej edycji festiwalu Odnalezione w Tłumaczeniu – Gdańskie Spotkania Tłumaczy i prowadziła zajęcia na temat kultury polskiej na Uniwersytecie Sztokholmskim. Współpracuje z „Krytyką Polityczną” i „Gazetą Wyborczą”. Jest pomysłodawczynią i współautorką głośnej antologii rozmów na temat promocji czytelnictwa „Szwecja czyta. Polska czyta”. Mieszka w Sztokholmie i w Warszawie. Od lat praktykuje jogę i jest jej nauczycielką

PORA NA SKANDYNAWIĘ W KINIE

GRANICA, reż. Ali Abbasi, Dania, Szwecja, 2018, 101’

g. 18.30 | Kino Pałacowe, bilety: 12 zł

Zdeformowana Tina potrafi wyczuwać ludzkie emocje, co pomaga jej w codziennej pracy celniczką i wyłapywaniu kontrabandy. Gdy obok przechodzi podejrzanie wyglądający Vore, po raz pierwszy zostają zakwestionowane jej zdolności.

15.11. PIĄTEK

PORA NA SKANDYNAWIĘ W KINIE

KOBIETA IDZIE NA WOJNĘ, reż. Benedikt Erlingsson, Francja, Islandia, Ukraina, 2018, 101'

g. 18.30 | Kino Pałacowe, bilety: 12 zł

Halla prowadzi podwójne życie: ukrywając się pod pseudonimem „Kobieta z Gór”, niczym superbohaterka wypowiada walkę potężnemu koncernowi, który stanowi zagrożenie dla islandzkiego środowiska.

16.11. SOBOTA

PORA NA SKANDYNAWIĘ W KINIE

Skandynawski poranek dla dzieci: BIURO DETEKTYWISTYCZNE LASSEGO I MAI. PIERWSZA TAJEMNICA, reż. Josephine Bornebusch, Szwecja, 2018, 95'

g. 12 | Kino Pałacowe, bilety: 10 zł

Pierwsze zlecenie dla Detektywistycznego Biura Lassego i Mai! Przed rozpoczęciem ważnego konkursu, w szkole w Valleby, znika cenna nagroda. Czy dzieciom uda się ją odnaleźć?

IKONY DESIGNIU

„HYGGE I SZCZĘŚCIE. MIĘDZY EUROPEJSKĄ MODĄ A DUŃSKIMI WARTOŚCIAMI SPOŁECZNO-KULTUROWYM” – wykład dr hab. prof. UAM Sylwii Izabeli Schab (Katedra Skandynawistyki UAM)

g. 13 | Muzeum Sztuk Użytkowych

Hygge jest zjawiskiem, które – jako duńska filozofia życia i wykładnia szczęścia Duńczyków – zrobiło zawrotną karierę w całej Europie. Podczas wykładu podejmiemy próbę zdefiniowania tego zjawiska, zastanowimy się także, jaką rolę odgrywa ono w kontekście rekordowo wysokiego poczucia szczęścia Duńczyków. Przyjrzymy się także innym składnikom duńskiego szczęścia, by na koniec zbliżyć się do sformułowania odpowiedzi na pytanie, czy hygge i inne elementy duńskiej struktury społecznej dadzą się zastosować w polskich warunkach - czy możemy być szczęśliwi jak Dunki i Duńczycy?

PORA NA SKANDYNAWIĘ W KINIE

MIDSOMMAR. W BIAŁY DZIEŃ, reż. Ari Aster, USA, 2019, 140'

g. 20.30 | Kino Pałacowe, bilety: 12 zł

Dani i Christian to młodzi Amerykanie, którym nie układa się w związku i ostatecznie próbują ratować swoją relację. Rodzinna tragedia sprawia, że pogrążona w żałobie Dani postanawia dołączyć do Christiana i jego przyjaciół w wakacyjnej wyprawie na północ Szwecji. Tam, w odciętej od świata wiosce, raz na 90 lat obchodzone jest prastare święto związane z letnim przesileniem. Romantyczny wyjazd szybko przybiera okrutne i niepokojące oblicze. Sielskie krajobrazy staną się dla Dani i Christiana polem nierównej walki o ich związek i próbą pokonania własnych słabości.

17.11. NIEDZIELA

ALBERCIE, TY ZŁODZIEJU! Warsztaty z książką „Albercie, ty złodzieju!” Gunilli Bergström (Wydawnictwo Zakamarki)

prowadzenie: Barbara Górecka, Maria Karwowska

g. 15 | CK ZAMEK – Sala Prób, bilety: 10 zł, zapraszamy dzieci w wieku 5+

Zaginął klucz! Nie ma go! Poszukajmy go razem z Albertem. Może przy okazji znajdziemy klucz do naszych emocji?

Albert Albertson mieszka z bardzo miłym tatą i kotem Puzlem. Jak każdy kilkulatek czasem ma problemy z zasypianiem, potrafi rano strasznie się grzebać przed wyjściem do przedszkola i jest niezwykle pomysłowy, zwłaszcza jeśli bardzo czegoś chce. Dzieci rozpoznają w Albercie swoje zachowania i emocje – radość zabawy, ciekawość świata, nieograniczoną fantazję, ale też złość, zazdrość czy strach.

Książki o Albercie, tłumaczone na kilkadziesiąt języków, rozeszły się dotąd w przeszło dziewięćmillionowym nakładzie w Szwecji i poza jej granicami, a na ich kanwie powstały liczne spektakle teatralne i filmy animowane. W Szwecji to już kultowa seria, licząca ponad trzydzieści tytułów. Jej autorka i ilustratorka, Gunilla Bergström, otrzymała za swoją twórczość wiele nagród i wyróżnień, włącznie z wyborem jej książki na książkę roku 1997 przez szwedzkie Jury Dziecięce.

„ZOSTANIE TYLKO WIATR. FIORDY ZACHODNIEJ ISLANDII”. SPOTKANIE Z PIOTREM MIKOŁAJCZAKIEM

Prowadzenie: Anna Solak

g. 16 | CK ZAMEK Scena Nowa, bilety: 2 zł

współpraca: Wydawnictwo Czarne

W 1952 roku ostatni islandzcy osadnicy odpłynęli z Hornstrandir. Ślady ich życia powoli zaczęły zniknąć, a półwyspem znów zawładnęła natura. Mieszkańcy przeprowadzili się w przyjaźniejsze rejony, zostawiając za sobą ponadtysiącletnią historię ujarzmiania ziemi, będącej dziś jednym z najpiękniejszych rezerwatów przyrody na świecie. Wielu współczesnych Islandczyków twierdzi, że Hornstrandir opustoszał, ponieważ był jednym z najtrudniejszych do życia zakątków kraju. Sądzono, że jego mieszkańcy pochodzili z innego świata.

Berenika Lenard i Piotr Mikołajczak, autorzy bestsellerowego reportażu „Szepty kamieni. Historie z opuszczonej Islandii”, zabierają nas w podróż po półwyspie: do dawnej norweskiej stacji wielorybniczej, amerykańskiej bazy wojskowej na szczycie góry, w rejs statkiem po fiordach. Odwiedzają także dolinę, w której mieszkał najsłynniejszy islandzki pustelnik, zaglądają do domu najbardziej radykalnego komunisty w historii kraju i rozmawiają z prezydentem Islandii. Poznają historie kapitanów, myśliwych, hodowców owiec, artystów i dziennikarzy oraz ludzi, których życie naznaczyły wielkie tragedie. Zostanie tylko wiatr to zbiór opowieści z pozornie znanej, lecz odległej wyspy – ze świata, który warto ocalić. /opis wydawcy/

PIOTR MIKOŁAJCZAK (ur. 1983) – współzałożyciel strony lcestory.pl oraz współautor reportażu „Szepty kamieni. Historie z opuszczonej Islandii”. Publikował w „Angorze”, „Kontynentach” oraz na

polskich i islandzkich portalach internetowych. Od 2019 roku jest właścicielem firmy IceStory oferującej nieszablone wyjazdy na północ Europy. Po przeprowadzce z Norwegii na Islandię zamieszkał w Reykjavíku.

ANNA SOLAK (ur. 1987) – dziennikarka i redaktorka miesięcznika „IKS” i portalu Kulturapoznan.pl. Absolwentka historii, dziennikarstwa i Polskiej Szkoły Reportażu. Miłośniczka literatury pięknej i non-fiction. Książki czyta w każdej wolnej chwili i miejscu.

PORA NA SKANDYNAWIĘ W KINIE

„Królowa Kier”, reż. Benedikt Erlingsson, Dania, Szwecja, 2019, 127’

g. 18.30 | Kino Pałacowe, bilety: 12 zł

Anne jest szanowaną prawniczką, która pomaga nieletnim ofiarom molestowania seksualnego. Jej mąż, Peter to ceniony lekarz. Wysoki ekonomiczny, zawodowy i towarzyski status pozwala im wieść komfortowe życie w eleganckiej posiadłości, w której wychowują córki bliźniaczki. Pewnego dnia w ich domu zjawia się Gustav – zbuntowany nastoletni syn Petera z pierwszego małżeństwa. Jego obecność obudzi w Anne uśpione pragnienia, podsycane przez spojrzenia, gesty, przypadkowy dotyk. Czy zakazana relacja, w której do zyskania jest chwila erotycznego spełnienia, a do stracenia – wszystko, jest warta ryzyka?